
ERRSI TEATAJA

EESTI RAHVATANTSU JA RAHVAMUUSIKA SELTSI AJALEHT

MAI 2008

1. TeateTants kutsub!!!!	4. Kaera-Jaani võistutantsimisest
2. Rahvatantsurühmade atesteerimisest	5. Naiste Püha Päev tuleb
3. Kullaterade klubi juubeldab teiselt	6. Juuni kalender

TEATETANTS KUTSUB

Taas on teoks saamas hullumeelne idee. ERRS kutsub 22.-29. augustini tantsides läbima 1000 kilomeetrit Eestimaa teid.

Kaheksa päeva jooksul läbitakse põhiliselt riigimaanteid marsruudil Tallinna Raekoja plats – Lagedi – Aruküla - Albu – Ambla – Rakvere – Kiviõli – Jõhvi – Mustvee – Tartu – Antsla – Tõrva – Audru – Virtsu – Kuivastu – Orissaare – Triigi – Sõru – Emmaste - Heltermaa - Rohuküla – Haapsalu – Risti – Märjamaa - Tallinna Raekoja plats. Nõnda läbime nii öösel kui päeval nii maal kui merel tantsides 15 maakonda. Sel moel ühendame rahva ja tähistame samal ajal Eesti Vabariigi 90. juubeliaastat ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi 20. sünnipäeva.

Korraga tantsib maanteel 1-2 paari, kes umbes 100-150 meetri läbimisel annavad n-ö teatepulga järgmistele tantsijatele üle. Üks 6 - 8-paariline tantsurühm läbib 4 - 7 kilomeetrit. Tantsitakse lakkamatult ehk 24 tundi ööpäevas, see tähendab, et ühe rühma lõpetamisel alustab kohe teine rühm.

Et sellisel kombel 1000 km läbida on vaja osalema minimaalselt 200 rühma. Ära jää pealtvaatajaks, vaid löö kaasa! Kindlasti on rõõmsam tantsida, kui on kaasas omad muusikud. Nende puudumisel on aga võimalus jalga keerutada cd-muusika järgi.

Registreeru 5. juuniks e-posti aadressil errs@errs.ee. Registreerimislehe leiad ERRSi kodulehelt.

Lisainfo Erika Põlendik (5202751) või Mal-Brit Pärnpuu (515 7119).

RAHVATANTSURÜHMAD ATESTEERIMISEST

ERRSi juhatus kinnitas uue rahvatantsurühmade atesteerimise juhendi. Atesteerimise eesmärgiks on rahvatantsurühmade ja nende juhendajate väärtustamine ning omavalitsuste teavitamine sellest, millise kunstilise tasemega rühmad on. Rühmadele hinnangu andmiseks teeb ERRS koostööd Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse ning maakondade/linnade tantsupeo kuraatoritega. Kategooriaid määrab ERRSi juhatuse poolt kinnitatud vähemalt kolmeliikmeline komisjon.

Ja nõnda nagu eelmistelgi kordadel toimub atesteerimine nüüdki tantsupeo repertuaari esituse põhjal tantsupeo eelvoorude raames peole registreerunud koosseisuga kaheksas erinevas rühmaliigis. Rühmadele omistatakse 4 erinevat tasemekategooriat. Omistatud kategooria kehtib kuni järgmise atesteerimiseni kuid mitte rohkem kui viis aastat.

LOETUD PÄEVAD ÜLERIIGILISE RAHVAMUUSIKAPEONI

27.-28. juunil toimub Haapsalus XV üleriigiline rahvamuusikapidu. Tänaise seisuga tuleb suurele peole 55 kollektiivi, kokku 546 osalejat kolmeteistkümnest maakonnast.

Peo üldjuht on juba 15. korda Ahto Nurk. Koondorkestreid juhivad Heldur Vaabel, Virve Lääne, Els Roode, Toomas Torop, Ella Maidre ja Vello Ainsalu.

Pidu algab reedel, 27. juunil kell 15 (registreerimine kell 14-14.45) pillide näitusega. Samal ajal toimub VÕISTUMÄNGIMINE. Võistumängimiseks on end kirja pannud 32 pillimeest, aga ka koha peal saab veel viimase otsuse teha ja osaleda. Võisteldakse nii viulitel, suupillidel, löötsalistel, mandoliinidel, plokkflöötidel, erinevatel kannedel (k.a. hiiu kannel). Öhtul kell 19 toimuvad Haapsalu linnas erinevad kollektiivide esinemised.

Järgmisel hommikul kell 12 algab aga Haapsalu linnuses rahvamuusikaapeo kontserdi proov ning kell 15.30 vabamusitseerimine "Pillid peavad kahekõnet". Võimalus on näiteks viulimängijatel ning löötsamängijatel üles astuda kahel laval ja tõlgendada koos mõnd rahvamuusikapala.

Kell 17.30 Haapsalu Veetorni juurde oodatakse kõiki pillimehi rongkäiku. **Kell 18 algab rahvamuusikaapeo suurkontsert.**

ERRS korraldab pidu koostöös Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse, Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu, Haapsalu linnavalitsuse ja MTÜga Läänemaa Tantsupeod.

Lisa Kristi Alas, tel. 601 5641 ja 53482233, e-post errs@errs.ee ning Ahto Nurk, tel. 601 54 77 ja 52 03 666. Vaata ka www.errs.ee.

KULLATERAD JUUBELDAVAD TÖISELT

22.märtsil täitus viis aastat kogenud tantsujuhte koondava Kullaterade klubi loomisest. Juubelit tähistatakse 15.-17. augustini suveseminariga Põltsamaa Kultuurikeskuses.

15. augustil avatakse kultuurikeskuse uksed kell 12 ning kell 15 toimub koosolek. Päevakorras on kokkuvõtted viie aasta tegevusest. Samas saavad osavõtjad tutvuda juba kogutud materjalidega ja vaadata videofilme teenekate üldjuhtide tantsupidude mälestustest. Samuti salvestame ka uusi elutöömälestusi.

Teisel päeval seame uusi eesmärgi ja arutame, kuidas ära kasutada praeguste kogenud tegevjuhtide potentsiaali tulevikus. Sel päeval töötame koos noorte tantsujuhtidega. Kell 11 algab ettekannete ja ümarlaua päev. Ettekandeid on 4:

- Mis ühendab rahvapärimuslikku ja lavalist rahvatantsu (2 ettekannet)
- Rahvatants identiteedi kandjana võõrvõimu ajal
- Tantsuõpetaja kui võtmefiguur eesti tantsutraditsiooni hoidmisel

Seejärel toimub väitlus noorte ja kogenud tantsujuhtide vahel selle üle, kuidas ehitada silda noorte ja kogenud tantsuõpetajate vahel. Päev lõpeb piduliku õhtu ja simmaniga, kus esinevad kohalikud rahvatantsurühmad.

17. augustil kell 10 läheme ekskursioonile tutvuma Põltsamaa ajaloo, külastame rosaariumi, trükikoda, parki ja veinikeldrit. Kell 13 on pidulik seminarilõpetamine.

Kullaterade eelregistreerimine 1. juuliks telefonil 52 96 866 ja aadressil ilma.adamson@mail.ee

Ilma Adamson

8. JUUNIL TULEB NAISTE PÜHA PÄEV

NQP

Kaks aastat tagasi toimus Rakveres I eesti meeste tantsupidu, kus põhitähelepanu oli keskendunud meestele. Nüüd tuleb naistele OMA päev.

Täna võib märgata tendentsi, kus naised on ülekoormatud nii kodus, tööl kui ühiskondlikus elus.

Kogu selle kiiruse juures kiputakse unustama, et on oluline leida aega ka enda jaoks, et kogu selle ülesannete hulgaga edukalt hakkama saada. Normaalses sotsiaalses keskkonnas peab kõik olema tasakaalus, seega peavad olema tasakaalus ka meeste ja naiste rollid.

Seetõttu korraldab Tarvanpää Selts **8. juunil kell 4 hommikul Rakvere Vallimäel NAISTE PÜHA PÄEVA.**

Loodus on väga hea võimalus energia taastamiseks ja seetõttu korraldame ürituse just naistele, et naised saaksid taastada kontakti Maaema kui ürgse looduse sümboliga. Püüame taastada suhtumist maasse, päikesesse ja universumisse.

Päeva juhatab sisse tervitus päikesetõusule ja tänu Maaemale: laulame regilaulu maailma loomisest, liigume muistsetes maagilistes kujundites, jagame õpetusi tulevasteks päevadeks, virgutame oma keha ja vaimu ning laseme hingel elada. Oleme valinud 8. kuupäeva, kuna 8 on numbrina põhjala riikide usundites kaitsev sümbol. Päeva eesmärgiks on, et lahkudes oleksid kõik tulvil energiat ja naised naaseksid oma igapäevaelu juurde tahtejõuliste ja rõõmsatena.

Päeva esimesest osast võivad osa võtta ainult naised. Mehi päikesetõusu ajal naiste lähedusse ei lubata. See on aeg, kus naised saavad olla isekeskis, vaadata endisse, koguda naiseks olemise jõudu. Varahommikuse osa lõpetab hommikukohv.

Soovijatel on võimalus pärast hommikust osa minna koos matkajuhiga loodusmatkale Rakvere tammikus.

Lõunal ootame kõiki naisi Vallimäele tagasi – seekord koos peredega. Kell 12 algab siin Siiri Sisaski kontsert ja leidub muudki tegevust tervele perele.

Ootame teid Naiste Püha Päevale! Eelregistreerimine on vajalik kohvikeetjatele!

Registreerimine tarvanpaa.selts@gmail.com ja telefonil 52 14 571.

Tarvanpää Selts ja Maie Orav

EGA SA UNUSTANUD REGISTREERUDA?!

Kuni 1. juulini saab registreeruda **rahvatantsujuhtide suvekursusele**, mis toimub 17.-20. juulini Väike-Maarjas. Lisaks praktilisele tantsude õppimisele on kursuse teemadeks täiendkoolitus, järgmise aasta tantsupidu, tantsuspetsialisti kutsestandard jne.

Suvekursusele registreerimine tel 600 9291, info tel 600 9368 Kaja Tammik

Lisa www.errs.ee ja www.rahvakultuur.ee

4. – 8. augustini Pärnus toimuvale **rahvamuusika suvekursusele** saab registreeruda kuni 15. juulini Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuses tel. 600 92 91

või e-posti aadressil keskus@rahvakultuur.ee

Vaata lisa ka www.errs.ee ja www.rahvakultuur.ee

EESTI ORKESTRIJUHTIDE RAHVAMUUSIKAORKESTER ISESEISVUS

Eesti Orkestrijuhide Rahvamuusikaorkester on selle aasta kevadest alates iseseisev MTÜ.

EOR loodi 1964. aastal Vabariikliku Koorijuhide Segakoori eeskujul Haapsalus toimunud vabariiklikul rahvamuusika suvekursusel. Dirigendid - asutajad olid Els Roode, Erich Loit ja Uno Veenre. Esimene kontsert toimus sama aasta 28. juulil. Kollektiivi tööst võttis osa üle 50 rahvamuusikakollektiivi juhi.

Täna on EOR-i peadirigent Ahto Nurk, kes vastutustundlikult on seda tööd juba palju aastaid edukalt teinud. Teine dirigent ja EORi kontsertmeister on Virve Lääne. EOR-i liikmed on muusikakollektiivide juhid, väga head pillimehed, kes tegelevad Eesti maakondades muusika õpetamisega ning muusikatudengid.

Orkestrit juhatavad veel tuntud pilliõpetaja Heldur Vaabel, oma kandlekoolkonna rajaja Els Roode, teinegi kandlepedagoog Ella Maidre.

Aastatega on EOR valinud ka auliikmeid. Nendeks on helilooja ja orkestrijuhit Uno Veenre, dirigent ja Vabariikliku Noorte Viiuldajate Ansambli rajaja Erich Loit, Põlvamaa rahvapilliansamblike ja puhkpilliorkestrite juht Heino Mähar ning Heldur Vaabel.

EOR-i põhipillikoosseisu kuuluvad viiul, akordion, kromaatileine kannel, flööt ja plokkflööt, oboe, klarnet, kontrabass, mandoliin, akordkannel, triangel, jauram, lokud, pingipill. Kui vaja, mängitakse ka erinevaid trummilisi, karjapasunat ja torupilli, lisaks ka roo-, parmu-, sarve-, linnupille. Loomulikult saab EORi muusikutest moodustada ka eraldi ansambleid, kus iga liige on võimeline esinema solistina.

EOR on Eesti rahvusliku muusikaloomingu esitaja ning esindusorkester ja korraldab 4-6 korda aastas paaripäevaseid seminare ja kokkutulekuid, laagreid või kursuseid, kus orkestriproovide käigus valmivad erinevad kontsertprogrammid. Samuti helisalvestatakse rahvuskultuuri ajaloo tarbeks Eesti Raadios ning esinetakse nii laulu- kui tantsupidudel. Lisaks kontsertidele Eestis on EOR jaganud muusikavaimustust ka Lätis, Venemaal, Valgevenes, Usbekistanis, Gruusias, Armeenias, Poolas, Soomes, Ungaris.

Virve Lääne

NAABRITE UUDISEID

Loodi Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu Koolituskeskus

Folkloorinõukogule anti Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt koolitusluba täiskasvanute vabaharidusliku koolituse läbiviimiseks vastavalt pärimuskultuuri õppekavale.

75 % kõikidest koolitusest rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi ning Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt programmi "Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes" raames.

Kinnitati pärimuskultuuri spetsialisti kutsestandard

Kutsestandard kinnitati 21. mail Kutsekoja kultuurikomisjoni poolt. Rakendusasutuseks nimetati ERFN.

TUURIT-TUURIT RÄPPIS END ESIMESEKS

24. mail Tartumaal peetud X „Kaera-Jaani“ võistutantsimise üldvõidu tõi Pärnusse rahvatantsurühm Tuurit-Tuurit.

Nagu üks korralik tantsusündmus ikka, algas ka Kaerajaani võistutantsimine rongkäiguga ning kestis Võnnus kogu päeva. Seekordsel võistutantsimisel soovis oma versiooni Kaerajaanist esitada rekordiliselt 33 rühma üle Eesti. Eraldi hinnati laste-, neidude-, nais- ja segarühmi, samuti memmede kollektiive.

Tänapäeva ühe tuntuma eesti rahvatantsu tekkelugu on seotud Võnnu vallas elanud sepapoisiga Jaaniga, kes 19. sajandil Ahja mõisa pesuköögis tunnide tagant paljaid pesevaid naisi piiludes vahele jäi ja niimoodi esialgu pilkelaulu ning hiljem tantsu sisse sattus. Tuurit-Tuuriti esituses nägi žürii ja publik Kaerajaani tänapäevast versiooni, kus *räpipoistest* saavad vahvad Eesti mehed. Tantsu esimese osa lavastas Eneli Rüütli, teise osa autor on Mait Agu. Teise loona esitas rühm setu pulmatantsuna tuntud Helju Mikkeli Otsapandjatse.

Žürii koosseisus Ülo Luht, Aime Vilu ja Ülle Feršel pidas Pärnu rühma Kaerajaani seadet suurepäraseks ning Tuurit-Tuuritile omistati nii parima segarühma kui ka võistutantsimise üldvõitja tiitel. „Võit andis meile palju indu juurde. Tore oli ka seda näha, millega teised rühmad tegelevad,“ leidsid tantsijad.

Rahvatantsurühm Tuurit-Tuurit tänab südamest **Eneli Rüütli**, kes õpetas selgeks Kaerajaani ja **Henn Tiivelit**, kes lihvis Otsapandjatse samme.

Tuurit-Tuurit sündis Pärnus tänavu kevadel ja koosneb tantsijatest, kes on 5-20 aastat rahvatantsuga tegelenud. Nime valisid tantsijad Mairo Saare loodud meeleoluka tantsu järgi. Vaatamata noorele eale on rühm mitmes kohas üles astunud ja suvelgi võib neid siin-seal esinemas näha – näiteks Pärnu linna pargikontsertide sarjas.

Kaerajaani võistutantsimist korraldavad Võnnu laulu- ja mänguselts Lööke, Võnnu rahvatantsuselts „Kaera-Marid“ ja Võnnu kultuurimaja.

Külli Kivioja

Tuurit-Tuuriti tantsija

ABIKS RAHATAOTLEJALE

Eesti Kultuuri Kontaktpunkt vahendab informatsiooni Euroopa Liidu kultuurikoostöö programmi "Kultuur" kohta, nõustab projektikirjutajaid ning abistab neid partnerite leidmisel ja taotluste esitamisel. Kontaktpunkt vahendab teavet ka teiste rahvusvaheliste ja riigisiseste kultuurivaldkonna koostöö- ja rahastamisvõimaluste kohta. Kultuurikoostööprogrammi "Kultuur" uuenenud tingimusi ja programmijuhendit tutvustavad teabeüritused toimuvad juuni esimesel poolel. Üritus kestab orienteeruvalt 1,5 kuni 2 tundi. Teabeüritused on tasuta, huvitatuil palume soovist teada anda e-posti aadressil ccp@einst.ee

Teabepäevad toimuvad:

Tartus 3. juunil kell 13 linnavalitsuse kultuuriosakonna saalis, Raekoja plats 12

Tallinnas 4. juunil algusega kell 12 Euroopa Liidu Majas, Laikmaa 15

Pärnus 10. juunil kell 11 Pärnu Maavalitsuse saalis, Akadeemia 2

Narvas (aeg täpsustamisel)

Sihiga tagada info võimalikult lai levik Eestis, pani Kontaktpunkt sadade kultuuriinstitutsioonide avalike kontaktandmete põhjal kokku uue postiloendi. Siia hakatakse postitama teavet nii programmi "Kultuur" taotlusvoorude kui teiste kultuuriasutustele sobivate EL toetuste kui muu asjassepuutuva kohta. Lisa http://ccp.einst.ee/EL_toetus ja ccp@einst.ee

JUUNI KALENDER

- 01. kell 18.00 tantsuansambel "Sõprus" kevadkontsert Salme Kultuurikeskuses
- 01. Lõuna-Eesti ühine memme-taadi tantsupidu Intsikurmu laululaval
- 01. Hõsper 20 Võrus Kandle Kultuurimajas
- 02.-08. Tallinna Vanalinnapäevadel esinevad tantsurühmad
- 06.-08. Viljandi torupillilaager *Torupill ja teine*
- 07. Rahvamuusika päev ja I löötspillimängijate festival Intsikurmu laululaval
- 07. Võrumaa tantsupidu
- 07. Peipsiäärsete maakondade X laulupidu
- 07-08. VIII rahvusvaheline laste folkloorifestival Porkuni Pillar
- 08. Lõuna-Eesti memme-taadi pidu Põlvas
- 08. Hiiumaa laulu- ja tantsupidu Kärddlas
- 08. Põlva maakonna rahvatantsupäev Intsikurmu laululaval
- 15. Vastseliina segarühm 60
- 27.-28. XV üleriigiline rahvamuusikapidu**
- 29. XIV Harjumaa memme-taadi lustipidu, III käsitööpäev ja kalalaat Lohusalu sadamaas

**02.06 Bruno Soom 75
Palju õnne!**

ÜLESKORJATUD LAUSE

Ma kahtlen sügavalt, et keskaegsel või isegi 19. sajandi alguse talupojal oleks olnud ressursse, et nii keeruliselt ja värviliselt riietuda, nagu folkloorne ettekujutus neid tänapäeval kujutab. Või et mingil hetkel institutsionaliseeriti iga Eesti nurgakese jaoks erinev muster ja värvikood – ka selline selge konfiguratsioon tundub liiga süsteemne, et olla tõsi.

Lorenzo Cañas Bottose, Tallinna Ülikooli antropoloogia osakonna juht
(*Eesti Ekspress* 15.05.2008)

**ILUSAT SUVE!
KAASTÖÖD OODATUD AADRESSILE kadri@errs.ee**